

„Wizja Zero” czyli bez wypadków i chorób zawodowych u rolników

Rozmowa z dr Aleksandrą Hadzik, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

dr Aleksandra Hadzik, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego fot. mat. prasowe KRUS

Temat rolnictwa jest obecnie mocno akcentowany zarówno w płaszczyźnie krajowej jak i międzynarodowej. Jaka jest rola Kasy w tym obszarze?

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w ramach odrębnego dla rolników systemu ubezpieczeń społecznych, wykonuje przede wszystkim swoje zadania ustawowe, czyli

obsługuje ubezpieczonych i świadczeniobiorców w sprawach dotyczących objęcia ubezpieczeniem społecznym, składek na ubezpieczenie oraz przyznawania i wypłaty świadczeń z ubezpieczenia. Odrębność naszego rolniczego systemu ubezpieczeniowego wzorowana jest europejskimi rozwiązaniami, m.in. niemieckim i francuskim.

Bardzo istotnym zadaniem Kasy jest też działalność prewencyjna mająca na celu zapobieganie wypadkom przy pracy rolniczej i rolniczym chorobom zawodowym. Efektem tej działalności jest systematyczny od lat spadek wypadkowości w rolnictwie.

Swoją działalność Kasa dostosowuje do wymagań współczesności. Dotyczy to obsługi ubezpieczonych i świadczeniobiorców z wykorzystaniem systemów elektronicznych, ale także monitorowania nowoczesnych maszyn i urządzeń rolniczych pod kątem ich bezpiecznego użytkowania. W pierwszym przypadku przekłada się to na rzetelne i terminowe wypłaty świadczeń, w drugim przypadku promowany jest odpowiedni sprzęt rolniczy poprzez przyznawanie specjalnych wyróżnień i Znak Bezpieczeństwa KRUS.

W kontekście poruszanych aktualnie tematów związanych z rolnictwem Kasa wskazuje na zasadność utrzymania i rozwijania odrębnego systemu ubezpieczeń społecznych, uwzględniającego specyfikę i wagę rolnictwa w gospodarce narodowej.

Co jakiś czas pojawia się temat rezygnacji z odrębnego systemu ubezpieczenia społecznego dla rolników i włączenia go do powszechnego systemu emerytalnego. Czy takie rozwiązanie byłoby niekorzystne dla rolników?

Temat reformy ubezpieczenia społecznego rolników wpisuje się w europejską dyskusję nt. zabezpieczenia społecznego. KRUS jest wyspecjalizowany i działa według systemu, który, jak już wcześniej wspomniałam, istnieje i sprawdza się również w takich krajach europejskich, jak Francja czy Niemcy. Platformą do dyskusji na ten temat była

„Wizja Zero” czyli bez wypadków i chorób zawodowych u rolników

międzynarodowa konferencja z udziałem przedstawiciela Komisji Europejskiej, którą kilka tygodni temu zorganizowaliśmy wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Byliśmy w stanie wykazać, że specyfika rolniczych ubezpieczeń jest zupełnie inna od tej, z którą ma do czynienia Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Rola Kasy to nie tylko obsługa systemu emerytalno-rentowego dla rolników. Wśród bardzo ważnych zadań ustawowych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego jest działalność prewencyjna. KRUS od początku swojego istnienia promował i promuje zasady związane z bezpieczeństwem i higieną pracy rolniczej. Organizujemy spotkania, konkursy, różnicowane akcje przeciwdziałające wypadkom w gospodarstwach rolnych.

Propozycje włączenia KRUS do powszechnego systemu emerytalnego nie biorą pod uwagę faktu, że taka zmiana nie miałaby finansowego znaczenia dla budżetu państwa. Z drugiej strony, koszt takiego transferu byłby dodatkowym i niemałym wydatkiem. Przede wszystkim jednak należy podkreślić, że taka zmiana w zdecydowany sposób pogorszyłaby jakość ubezpieczenia społecznego na polskiej wsi. Dlatego uważam, że unifikacja systemu ubezpieczeń nie byłaby korzystną zmianą dla rolników i polskiej gospodarki.

Międzynarodowa Sekcja ISSA ds. Prewencji w Rolnictwie, której jest Pani Przewodniczącą ad interim przygotowuje Kolokwium pt. Wizja Zero - Światowa Strategia Prewencji w Rolnictwie. Jakie są założenia tej Strategii i jakie ma ona znaczenie dla KRUS?

Tak. Przygotowujemy międzynarodowe Kolokwium, które odbędzie się w dniach 15-17 maja br. w Kordobie w Hiszpanii. Będzie ono poświęcone praktycznym aspektom wdrożenia strategii prewencyjnej w dziedzinie bezpieczeństwa pracy, jaką jest „Wizja Zero”.

„Wizja Zero” czyli bez wypadków i chorób zawodowych u rolników

Głównym celem Strategii w sektorze rolniczym jest osiągnięcie zerowej liczby wypadków przy pracy i wyeliminowanie chorób zawodowych, a tym samym stworzenie przyjaznego środowiska pracy i poprawę zdrowia rolników. Strategia „Wizji Zero” opiera się na 7 Złoty Zasadach, których zastosowanie pomaga projektować środowisko pracy w taki sposób, aby by nikt nie został pozbawiony życia lub zdrowia. Każde gospodarstwo rolne może znaleźć własną najlepszą drogę realizacji poszczególnych zasad.

O ile dotychczasowe działania prewencyjne koncentrowały się na kwestiach zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia, o tyle „Wizja Zero” uzupełnia te dwa filary prewencji o niedoceniany, czasami nawet zapominany element, jakim jest dobrostan człowieka. Ma to uzasadnienie w wynikach badań, które dowodzą, że zmęczenie, stres, zdrowie psychiczne oraz organizacja pracy to ważne czynniki, które wpływają na bezpieczeństwo zachowań i działań w pracy.

Jakie wyzwania stoją aktualnie przed Panią jako Prezesem Kasy?

Poza kontynuacją stałych prac Kasy, każdy rok stawia przed nami nowe wyzwania. To z jednej strony rozwijanie i doskonalenie tego, co robimy, ale pojawiają się też sprawy zupełnie nowe, jak choćby obsługa nowego świadczenia Mama 4+.

Przede wszystkim jednak rozwijamy i doskonalimy działania, które nakłada na nas ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników. Chcemy choćby usprawnić rejestrację pomocników rolnika poprzez platformę elektroniczną, mamy w zamyśle możliwość bezkosztowego opłacania składek poprzez terminale, które pojawią się we wszystkich jednostkach Kasy.

Priorytetem jest dla nas działalność prewencyjna. Liczba wypadków, w tym tych najtragiczniejszych, śmiertelnych, spada, ale dążymy do zredukowania ich do minimum, a nawet całkowitego wyeliminowania.

„Wizja Zero” czyli bez wypadków i chorób zawodowych u rolników

Dbamy też o utrzymanie wysokiej jakości usług rehabilitacyjnych dla rolników. Jeżeli zdarzy się wypadek powodujący uszczerbek na zdrowiu, Kasa w swoich centrach rehabilitacyjnych pomaga w odzyskaniu sprawności poszkodowanego i przywrócenia mu zdolności do życia i aktywności zawodowej. Kasa ma obecnie sześć centrów rehabilitacji rolników. Wyposażone są one w nowoczesny sprzęt rehabilitacyjny, zatrudniają też wysoko wykwalifikowaną kadrę medyczną.

Chcemy też kontynuować, zgodnie z umową zawartą z Pocztowym Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych, objęcie ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci rolników do 16. roku życia. Obecnie objętych tym ubezpieczeniem jest około 500 tys. dzieci. To sprawa niezwykle ważna, bo chociaż zgodnie z prawem dzieci do 16 roku życia nie powinny pracować w gospodarstwie rolnym, to jednak z natury rzeczy przebywają one na terenie gospodarstwa i na zagrożenia są narażone.